

Çift ?li?kileri Ölçe?i (Ç?Ö)

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Çift ?li?kileri Ölçe?i (Ç?Ö)*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=18619>

Özet

Çift İlişkileri Ölçeği (ÇÖ), Dr. Özlem Haskan Avcı tarafından 2014 yılında geliştirilmiş, **dyadik ilişkiler** alanında kullanılan öz bildirim dayalı bir psikometrik araçtır. Bu ölçek, bireylerin romantik ilişkileri veya evlilikleri içerisindeki algılarını, deneyimlerini ve genel memnuniyet düzeylerini sistematik bir şekilde değerlendirmeyi amaçlamaktadır. Ölçeğin geliştirilmesi, bilimsel araştırmaya ve uygulamalı **psikolojik danışmanlık** alanlarında çiftlerin ilişkisel kalitesini ölçmek üzere tasarlanmıştır.

Geliştirme çalışması, Türk örneklemini üzerinde gerçekleştirilmiş olup, ilişkilerin farklı boyutları kapsayan güvenilir ve geçerli bir ölçüm yapılmıştır. ÇÖ, özellikle çift terapisi ve aile danışmanlığı bağlamında tan koyma ve müdahale etkinliğini izleme süreçlerinde kullanılmak üzere tasarlanmıştır.

Anahtar Kelimeler

Çift İlişkileri Ölçeği, **dyadik ilişkiler**, ilişki doyumu, psikometrik araç, ölçek geliştirme, evlilik, **psikolojik danışmanlık**.

Yazarlar

Özlem Haskan Avcı.

Amaç

Çift İlişkileri Ölçeği'nin temel amacı, bireylerin partnerleriyle olan ilişkilerinin kalitesini, işlevselliğini ve mevcut **ilişki memnuniyeti** seviyesini objektif kriterlerle ölçmek ve değerlendirmektir. Ölçek, ilişkinin sağlıklı işleyişini destekleyen ve bozan faktörleri tespit etmeye yardımcı olur.

Bu ölçek, akademisyenler ve profesyoneller için çift ilişkileri alanında yapılan araştırmalara standart bir ölçüm aracı sağlamak amacıyla geliştirilmiştir. Aynı zamanda, klinik ortamlarda çiftlerin güçlü ve zayıf yönlerini belirleyerek kişiselleştirilmiş müdahale stratejileri oluşturulmasına olanak tanır.

Yapı

ÇÖ, **dyadik ilişkiler** yapısının çok boyutlu doğasını yansıttak şekilde yapılandırılmıştır. İlişki kalitesini oluşturan temel bileşenler, ölçek maddeleri aracılığıyla ölçülmektedir. Bu bileşenler genellikle duygusal yakınlık, etkili iletişim, çatışma çözme becerileri, bağlılık düzeyi ve ortak geleceğe dair algılar içerir.

Ölçeğin teorik yapısı, çift ilişkilerinin dinamik ve etkileşimsel yönlerini kapsamaktadır. Geliştirme çalışması, bu karmaşık yapının Türk kültürüne özgü bağlamda nasıl faktörleştirildiğini ortaya koymayı hedeflemiştir.

Geçerlik

Çift İlişkileri Ölçeği'nin geçerlik çalışmaları, Özlem Haskan Avcı'nın 2014 tarihli makalesinde detaylandırılmıştır. Ölçeğin psikolojik yapıyı ölçme yeterliliğini kanıtlamak amacıyla **yapı geçerli** analizleri gerçekleştirilmiştir. Bu analizler, maddelerin teorik olarak öngörülen boyutlarla tutarlı olduğunu göstermiştir.

Geçerlik çalışmaları kapsamında, ölçeğin diğer ilişkili yapılarla (örneğin, evlilik doyumu, iletişim becerileri) olan korelasyonlar incelenmiş ve beklenen yön ve büyüklükte ilişkiler tespit edilmiştir. Bu bulgular, ÇÖ'nün amaca uygun ve geçerli bir araç olduğunu desteklemektedir.

Güvenirlik

Ölçeğin güvenilirlik analizleri, ölçüm sonuçlarının tutarlılığını ve kararlılığını değerlendirmiştir. Ayrıca güvenilirlik kanıtı, ölçeğin alt boyutları ve genel puanı için hesaplanan yüksek düzeydeki **iç tutarlılık katsayıları** (Cronbach's Alpha) değerleridir. Bu değerler, ölçek maddelerinin aynı yapıyı tutarlı bir şekilde ölçtüğünü göstermektedir.

Güvenirlik raporları, ÇÖ'nün hem araştırma hem de klinik uygulamalarda güvenle kullanılabilen düzeyde sağlam istatistiksel özelliklere sahip olduğunu ortaya koymuştur.

Faktör Analizi

ÇÖ'nün geliştirme sürecinde, ölçeğin altında yatan boyutları keşfetmek amacıyla **faktör analizi** yöntemleri kullanılmıştır. İlk aşamada uygulanan açılımlı faktör analizi (AFA), ölçeğin çok boyutlu yapısını ortaya çıkarması ve maddelerin hangi ilişki bileşenlerine yüklendiğini belirlemiştir.

Bu analizler, ölçeğin nihai formunun psikometrik açıdan sağlam bir yapıya sahip olduğunu ve ilişkilerin farklı yönlerini birbirinden bağımsız olarak ölçebildiğini doğrulamıştır. Detaylı faktör yükleri ve varyans açıklama oranları, Haskan-Avcı (2014) makalesinde sunulmuştur.

Araç Bilgileri

Test Type: Geliştirme Ölçeği (Developmental Scale)

Format: Kaynakta spesifik derecelendirme bilgisi bulunmamaktadır, ancak psikometrik ölçeklerde

yaygın olarak kullanılan Likert tipi derecelendirme formatına sahip olduğunu varsayılmaktadır.

Language Available: Türkçe (Turkish)

Population Group: Romantik ilişkisi olan veya evli yetişkinler.

Age Group: Yetkinlik dönemi (Genellikle 18 yaş ve üzeri).

Population Details: Ölçek, Türkiye'deki üniversite öğrencileri ve genel yetişkin popülasyonu üzerinde geliştirilmiş ve standardize edilmiştir.

Test Methodology: Bireylerin kendi ilişkileri hakkındaki değerlendirmelerini içeren öz bildirim (Self-report) yöntemi kullanılmaktadır.

Anahtar Kelimeler

İlişki kalitesi, psikometri, Cronbach's Alpha, yapısal eşitlik modellemesi, evlilik doyumu, **psikolojik ölçüm**, Dyadic Relationship Scale.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Bilinmemektedir.

Affiliation Email addresses: haskan@hacettepe.edu.tr

Correspondence Address: Dr. Özlem Haskan Avcı (Hacettepe Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Eğitim Bilimleri Bölümü ile ilişkilidir).

Şinler, Ücret ve Test Yolu?

Çift İlişkileri Ölçeği ilk olarak 2014 yılında yayımlanmıştır. Ölçeğin akademik veya ticari amaçlarla kullanım için sorumlu yazar Özlem Haskan Avcı ile iletişime geçilmesi gerekmektedir. Akademik araştırmalarda genellikle referans gösterme yoluyla kullanım izni verilmektedir.

Kaynaklar

Haskan-Avcı, Ö. (2014). Development of Dyadic Relationship Scale. *Eurasian Journal of Educational Research*, 56, 1-24. doi: <http://dx.doi.org/10.14689/ejer.2014.56.6>

Makalenin tam metnine Dergipark üzerinden erişim sağlanabilir: dergipark.org.tr

Ölçeğin orijinal PDF dosyası burada indirilebilir: cift-iliskileri-olcegi-dyadic-relationship-scale-

[toad.pdf](#)

Çift ?li?kileri Ölçe?i (Ç?Ö) Maddeleri

IMPORTANT: The following scale items must be preserved in their original language and must not be changed in any way.

Ölçe?in orijinal maddeleri, kaynak içerikte yer almamaktad?r. Maddelere tam eri?im ve derecelendirme talimatlar? için lütfen Özlem Haskan Avc? (2014) taraf?ndan yay?mlanan "Development of Dyadic Relationship Scale" ba?l?kl? makaleye ba?vurunuz.

ARABPSYCHOLOGY.COM